

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84139,Stalinger-Eugeniusz-Mieczyslaw.html>
2021-12-09, 11:56

Stalinger Eugeniusz Mieczysław

STALINGER Eugeniusz Mieczysław (5 III 1881, Warszawa – 28 XI 1967, Pruszków), pionier polskiej służby radiokomunikacyjnej, organizator i kierownik wydziału radiotelegrafii i radiokomunikacji w resorcie poczt i telegrafów. Syn Władysława i Leokadii.

Studia elektrotechniczne ukończył w Inst. Politechnicznym w Petersburgu, gdzie zetknął się z A. Popowem. Następnie pracował przy budowie radiostacji w Libawie. Zmobilizowany do służby w wojsku rosyjskim podczas I wojny światowej, odbył kampanię w oddziale łączności na froncie rumuńskim (Kiszyniów).

Po powrocie do Polski w końcu 1918 podjął pracę w Dyrekcji Generalnej Poczt i Telegrafów (niebawem Ministerstwie Poczt i Telegrafów) jako naczelnik wydziału radiotelegraficznego, a od 1931 naczelnik wydziału radiokomunikacyjnego w departamencie technicznym, angażując się w budowę i organizację państwowej sieci radiokomunikacyjnej. W 1921–22 przejmował pod zarząd państwowy wojskowe stacje radiotelegraficzne w Grudziądzu, Krakowie i Poznaniu. 4 VIII 1921 (wraz z K. Lubomirskim i H. Gliwicem) podpisał umowę z amerykańską firmą RCA na dostawę urządzeń dla Transatlantyckiej Stacji Radiotelegraficznej w Warszawie (Babice-Boernerowo) i był naczelnym inżynierem jej budowy (1921–23). Była to największa wówczas radiostacja telegraficzna w Europie (400 kW), przeznaczona głównie do łączności z Ameryką i Japonią (podczas II wojny światowej Niemcy wykorzystywali ją do łączności z łodziami podwodnymi). Jej część odbiorcza mieściła się w Grodzisku Mazowieckim.

S. zajmował się też organizacją projektowania i budowy nowych obiektów radiokomunikacyjnych, m.in. w Radomiu i Gdyni. Zainicjował program badań nad rozchodzeniem się fal

krótkich w Polsce, wykonany przez Inst. Radiotechniczny (1929). W 1932 brał udział w komisji rzeczoznawców w celu zaopiniowania propozycji nabycia patentów na niektóre wynalazki radiowe. Zajmował się też m.in. sprawą uregulowania przydziału fal radiowych dla lotnictwa w ramach działalności Podkomisji Radiotechnicznej Międzynarodowej Komisji Żeglugi Powietrznej (CINA). Przyczynił się do zwiększenia tranzytowego przekazu radiotelegraficznego, m.in. w relacji do Hiszpanii i Włoch (1934). Współdziałał też – jako konsultant – w uruchomieniu dwóch kanałów radiotelegraficznych na odcinku Hel-Gdynia (dla służby morskiej) oraz montażu nadajników krótkofalowych i nowych anten radiowych w centrali radiokomunikacyjnej w Grodzisku Mazowieckim. S. zapoczątkował też prace nad zwalczaniem zakłóceń w odbiorze radiowym, angażując do nich D. Sokolcowa i opracowując wraz z nim normę PNE 58-1937 *Wskazówki do usuwania zakłóceń w odbiorze radiowym pochodzących od różnych urządzeń elektrycznych*. Z inicjatywy S. utworzono w 1938 Komitet do Walki z Zakłóceniami w Odbiorze Radiowym.

Uczestniczył w I Międzynarodowej Konferencji Radiofonicznej w Waszyngtonie w 1927 i w I Ogólnopolskim Zjeździe Polskiego Związku Krótkofalowców (PZK) w Warszawie (1930), z którym współdziałał w rozwiązywaniu zagadnień technicznych krótkofalarstwa polskiego. Był członkiem rady zarządzającej Polskiego Radia, przewodniczącym Komitetu Sieci Radiokomunikacyjnej w Radzie Teletechnicznej przy Ministerstwie Poczty i Telegrafów, autorem wielu publikacji fachowych, m.in. w „Przeglądzie Teletechnicznym”.

Podczas okupacji niemieckiej S. przebywał w Warszawie, Piastowie i Skierniewicach. W 1945 powrócił do pracy w Departamencie Telekomunikacyjnym MPiT. Organizował kadrę specjalistów i budowę nowych obiektów radiokomunikacyjnych, m.in. w Wiązownie pod Warszawą. W 1947 był szefem delegacji polskiej (z udziałem S. Manczarskiego i J. Groszkowskiego jako ekspertów) na Międzynarodowej Konferencji Telekomunikacyjnej w Atlantic City (USA).

Uzyskał wiele odznaczeń, m.in. Krzyż Oficerski Orderu
Odrodzenia Polski.

SBTP (J. Kubiowski)

S. Miszczak: *Historia radiofonii i telewizji w Polsce*, Warszawa
1972; „Przegląd Telekomunikacyjny” 1988, nr 2 (J.
Kubiowski); International Telecommunication Conferences
Directory, Atlantic City, IX 1947.

Krzysztof Dąbrowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)